

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 10P/12/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3825200514
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Zajacová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2025:3825200514.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prievidzi sudkyňou JUDr. Katarínou Zajacovou vo veci starostlivosti o maloleté deti A., B., nar. XX.X.XXXX a C., nar. XX.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, deti rodičov: matky A. A., nar. XX.X.XXXX, bytom D. - E., F. XXX/XX, zast. JUDr. Martinom Lukačovičom, advokátom so sídlom v Prievidzi, F. Madvu 330/27, otca A. B. A., nar. X.X.XXXX, bytom F., F. XXXX/X, o návrhu otca na zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti a o návrhu matky na zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Návrh otca z a m i e t a.

II. Konanie o zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky z a s t a v u j e.

odôvodnenie:

1. Otec maloletých detí sa podaným návrhom domáhal zmeny úpravy rodičovských práv a povinností účastníkov k maloletým deťom tak, že navrhol ich zverenie do jeho osobnej starostlivosti, určenie vyživovacej povinnosti matke v rozsahu minimálneho výživného a úpravu styku matky s maloletými deťmi. Trovy konania neuplatnil.

2. Matka maloletých detí nesúhlasila s návrhom otca. Považovala ho za nedôvodný a súčasne navrhla maloleté deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti, určiť otcovi vyživovaciu povinnosť a upraviť jeho styk s nimi. V priebehu konania s poukazom na obsah pohovoru, ktorý súd s maloletými deťmi vykonal, vzala svoj návrh celkom späť. Trovy konania neuplatnila.

3. Kolízny opatrovník navrhol zachovať striedavú osobnú starostlivosť účastníkov o maloleté deti, ktorá je v ich záujme a zodpovedá aj ich želaniu vyjadrenému v pohovore, ktoré s nimi súd vykonal.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, vykonaním pohovoru s maloletými deťmi, oboznámením obsahu spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 4P/58/2023, listinných dôkazov založených otcom do spisu na čl. 4 až 67, rodných listov maloletých detí, správy o zárobku otca z čl. 75 spisu, správy o zárobku matky zo dňa 6.3.2025, LV č. XXX, k.ú. F., správy ÚPSVaR Prievidza o šetrení pomerov v rodine účastníkov zo dňa 20.3.2025 a listinných dôkazov tvoriacich prílohu k správe založených otcom do spisu na čl. 104 až 214, správy ÚPSVaR Prievidza zo dňa 20.2.2025 o vykonaní pohovoru s maloletými deťmi, listinných dôkazov založených otcom do spisu na čl. 228 až 422, správy OR PZ Prievidza, ODI zo dňa 26.3.2025, správy ÚPSVaR Prievidza o šetrení pomerov v rodine účastníkov zo dňa 2.4.2025, listinných dôkazov založených otcom do spisu na čl. 431 až 466, správy RPPS ÚPSVaR Prievidza zo dňa 1.4.2025, písomného vyjadrenia matky vo veci zo dňa 7.4.2025, vyjadrenia G. G. vo veci zo dňa 13.3.2025, listinných dôkazov založených matkou do spisu z čl. 473 až 497 a z čl. 201 až 523, správy o zdravotnom stave maloletých detí zo dňa 11.4.2025, záznamu z

prvého ISR zo dňa 23.4.2025, listinných dôkazov založených otcom do spisu na čl. 531 až 542, správy A. F. zo dňa 24.4.2025, správy z poradensko-psychologického procesu RPPS zo dňa 10.7.2025, správy ÚPSVaR Prievidza zo dňa 16.5.2025 a zo dňa 13.5.2025, listinných dôkazov založených otcom do spisu na čl. 559 až 577, písomného vyjadrenia otca vo veci zo dňa 17.7.2025 a listinných dôkazov, ktoré do spisu založil na čl. 586 až 660, správy o zárobku otca zo dňa 30.7.2025, písomného vyjadrenia otca vo veci zo dňa 18.8.2025 a listinných dôkazov z čl. 667 až 669 spisu, listinných dôkazov založených otcom do spisu z čl. 673 až 761 spisu, písomného vyjadrenia otca vo veci z čl. 767 spisu a listín z čl. 770 až 798 spisu, písomného vyjadrenia otca vo veci zo dňa 17.10.2025 a listín z čl. 802 až 808 spisu, zápisnice o vykonaní pohovoru s maloletým Lucasom zo dňa 29.10.2025, zápisnice o vykonaní pohovoru s maloletým B. zo dňa 26.11.2025, písomného vyjadrenia otca vo veci zo dňa 10.11.2025, ostatných listinných dôkazov v spise založených a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu v Prievidzi č.k. 4P/58/2023 - 68 zo dňa 14.11.2023, právoplatným dňa 21.11.2023 bolo manželstvo účastníkov rozvedené. Bola schválená rodičovská dohoda o úprave rodičovských práv a povinností účastníkov k maloletým deťom na čas po rozvode tak, že boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, a to opakovane v pravidelných týždňových intervaloch tak, že otec maloletých detí bol oprávnený a povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti počas párneho kalendárneho týždňa od pondelka párneho týždňa od 8.00 hod. do pondelka nepárneho týždňa do 8.00 hod. a matka maloletých detí bola oprávnená a povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti počas nepárneho kalendárneho týždňa od pondelka nepárneho týždňa od 8.00 hod. do pondelka párneho týždňa do 8.00 hod. s tým, že rodičia si maloleté deti odovzdávali v stanovenom čase v mieste bydliska rodiča, ktorý vykonával osobnú starostlivosť o maloletých. Obaja rodičia boli oprávnení zastupovať a spravovať majetok maloletých detí v bežných veciach. Vyživovacia povinnosť účastníkov počas trvania striedavej osobnej starostlivosti nebola určená.

6. Otec maloletých detí navrhol zmenu výchovného prostredia maloletých detí z dôvodu, že matka maloletých detí mu neodovzdávala deti tak ako mala, nedodržiavala časy a menila ich svojvoľne. Začala pred deťmi na neho nadávať, klamala im vo veciach, ktoré nemôžu pochopiť. Tvrdil, že maloletému C. spôsobila ujmu na zdraví tým, že si vyhrýzol nechťové lôžko a prišiel tým o zuby. Tvrdil, že maloletí sú pod ťažkým psychickým tlakom. Navrhol, aby maloletí boli zverení do jeho osobnej starostlivosti, pretože je im schopný zabezpečiť vzdelanie, nakoľko je vyštudovaný pedagóg. Vyživovaciu povinnosť matky navrhol určiť v minimálnom rozsahu. Styk s matkou navrhol upraviť každý druhý víkend od piatka do nedele. Aktuálne sú maloleté deti zverené v striedavej osobnej starostlivosti účastníkov a otcovi so starostlivosťou pomáhajú jeho rodičia. Poukázal na to, že matka pracuje v trojzmennej prevádzke, nemala záujem o deti, lebo popri práci nestíhala, tak sa o deti starali jeho rodičia. Tvrdil, že matka zanedbávala vzdelanie detí. Poukázal na to, že v jeho domácnosti deti majú pravidlá, v rámci ktorých majú mobil povolený 3 hodiny. Matka im to predĺžila na 6 hodín, u detí vytvára benevolencie, že u nej môžu všetko a u neho majú len povinnosti. Tvrdil, že matka sa s nimi nevie učiť a počas výkonu jej osobnej starostlivosti nemôže deti vzdelávať a vychovávať a stráca týždeň čas. Poukázal na to, že maloletý B. má sluchovú vadu, používa obojstrannú kochleárnu implantáciu do oboch uší a bolo mu diagnostikované ADHD. Tvrdil, že matka nezvláda vzdelávanie syna vzhľadom na jeho sluchový poruchu. Neovláda techniky, ktoré je potrebné pri vzdelávaní syna používať. Uviedol, že v prevažnej miere len on spolupracuje s profesorkou H., ktorá je pracovníčkou Centra špeciálneho pedagogického poradenstva pre deti so sluchovým postihnutím v Kremnici. Matka túto spoluprácu nevyužíva a zúčastnila sa jej dvakrát za sedem rokov. On so synom navštevuje logopéda, aby ovládal techniky na zlepšenie reči vzhľadom na jeho sluchové postihnutie. Matka so synom logopéda nenavštevuje a techniky zlepšovania jeho reči nepozná. Pripustil, že vzhľadom k tomu, že sa snaží zabezpečovať vzdelávanie oboch detí intenzívne a deti môžu tento fakt vnímať ako jeho prísnosť na rozdiel od matky, ktorá v tejto sfére so starším synom nespupracuje, jej prístup detí môžu hodnotiť ako voľný a nie prísny. Matku označil za sociopata a tvrdil, že maloleté deti týra.

7. Matka maloletých detí uviedla, že od konca apríla 2025 bola na rizikovom tehotenstve, bola práceneschopná, na základe čoho bola schopná zabezpečovať plnohodnotnú starostlivosť o maloleté deti, keďže nemusela pracovať v zmennej prevádzke. Dňa 7.11.2025 sa jej narodil syn H. G., s ktorým je na materskej dovolenke. Starostlivosť o všetky tri deti zvláda normálne, hoci pripustila, že je to náročnejšie. Potvrdila, že spolupráca s RPPS na ÚPSVaR prebieha vo forme príležitostných kontaktov. S maloletým B. k vzdelávacej asistentke nechodí, pretože v tom nevidela prínos a domáce úlohy si s ním dokázala urobiť aj sama. Tvrdila, že otec maloletých trpí fantasmagóriou. Je na deti prísny, keď im

niečo povie, tak to musia spraviť. U nej si viac oddýchnu. V súčasnosti býva v rodinnom dome v D. - E. s priateľom, ktorý je vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti. Uviedla,, že deti k jej priateľovi majú vytvorený perfektný vzťah. K ohrýzaniu nechtov maloletého C. uviedla, že otec detí si tiež obhrýzával nechty, preto má aj spravený predný predkus, je to dedičné a maloletí to majú po ňom. Poukázala na to, že výchovný vplyv otca nepôsobí priaznivo na deti. Maloleté deti sa samé vyjadrili, že chcú byť s ňou častejšie ako doposiaľ. Navštevujú ZŠ v Handlovej, maloletý B. je žiakom 6.A. triedy a maloletý C. je žiakom 4.B. triedy.

8. ÚPSVaR Prievidza v správe zo dňa 1.4.2025 uviedol, že vykonaným šetrením v domácnosti matky zistil, že matka spolu s maloletými deťmi a svojim partnerom pánom G. obýva trojizbový poschodový rodinný dom. Interiér domu na prízemí tvorí priestranná kuchyňa, veľká jedáleň s krbom, obývačka, WC a kúpeľňa. Na poschodí sa nachádza spoločná izba maloletých detí a spálňa. Dňa 1.4.2025 vykonal sociálne zisťovanie v domácnosti otca maloletých detí. Maloleté deti majú v domácnosti otca k dispozícii dve samostatné detské izby, ktoré sú funkčne zariadené k uspokojovaniu ich potrieb. Otec počas pohovoru uviedol, že maloleté deti o podanom návrhu neinformoval, vyjadril sa, že v jeho domácnosti budú častejšie ako u matky, nakoľko matka pracuje v trojzmennej prevádzke, kúpila dom značne vzdialený od základnej školy, ktorú maloleté deti navštevujú a nestíha ich voziť načas na vyučovanie. V nadväznosti na závažné tvrdenia otca o týraní a kvality starostlivosti matky o maloleté deti sa dňa 27.3.2025 uskutočnilo stretnutie s rodičmi a maloletými deťmi za účasti psychologičky referátu poradensko-psychologických služieb. Z doteraz realizovanej spolupráce s rodinou úrad konštatoval, že aktuálna rodinná situácia u účastníkov je výrazne napätá, vzťahy medzi rodičmi sú veľmi hostilné a negatívne. Ich vzájomná komunikácia je výrazne narušená, čo aktuálne výrazne negatívne zasahuje aj do prežívania oboch maloletých detí, ktoré sú účastné rodičovského konfliktu. Uvedená situácia bola spôsobená prebiehajúcim súdnym konaním o vyporiadanie BSM účastníkov po rozvoze ich manželstva, zmenou rodinnej situácie matky, ktorá sa presťahovala z F. do inej obce. Medzi rodičmi eskalujú aj konflikty, ktoré boli ešte súčasťou ich spoločného manželského života a ktoré boli príčinou jeho rozvodu. Úrad v obsahu správy konštatoval, že uvedené zlyhania z manželského života pripomína matke vo výrazne väčšej miere otec, ktorý sa vytrvalo počas celej doby po rozvoze snaží preukázať, že sa podľa jeho subjektívneho vnímania matka nedostatočne stará o deti, čo aktuálne vyústilo až do ním podaného trestného oznámenia na matku za týranie maloletých detí. Maloleté deti uviedli, že sa v domácom prostredí u matky cítia bezpečne a príjemne, že musia aj u matky dodržiavať stanovené pravidlá, taktiež na nich matka dohliada, či majú napísané úlohy a či sú pripravení do školy. Uviedli, že matka je doma pokojná, kľudná, ich vzťah s jej aktuálnym partnerom hodnotili ako dobrý a priateľský. Počas pohovorov, kedy ich priviedol otec, boli obe deti menej spontánne, viac kontrolovali svoje správanie a slovné vyjadrenia, boli menej verbálne pohotiví. Taktiež uviedli, že aj v domácnosti otca je dobre, zhodne uviedli, že otec je prísnejší a viac trvá na dôkladnej príprave do školy. Uviedli, že otec ich vedie k športovým aktivitám a navštevuje s nimi aj odborníkov z oblasti špeciálneho poradenstva a psychológie. Úrad bol toho názoru, že práca s rodinou a najmä s maloletými deťmi v rámci poradenského procesu je v aktuálnej fáze nutná, aby sa predišlo nežiaducim vplyvom konfliktnej rodinnej situácie na ich zdravý psychický vývin.

9. Z lekárskej správy A. I. A., detskej lekárky maloletých detí zo dňa 8.4.2025 vyplýva, že na maloletých deťoch ošetrojúca lekárka nezbadala žiadne známky zanedbania. Chorobnosť maloletých detí je malá, preventívne prehliadky boli absolvované spolu s očkovaním podľa kalendára. Na vyšetrenia v poslednej dobe boli prevažne s otcom, matka sa vždy informovala telefonicky. Naposledy deti absolvovali vyšetrenie v sprievode matky. Maloletý B. má poruchu sluchu, potrebuje zvýšenú starostlivosť pri vzdelávaní a vedenie špeciálnym pedagógom. Maloletý C. je zdravý, prekonáva bežné detské ochorenia.

10. Zo správy ÚPSVaR Prievidza zo dňa 10.7.2025 vyplýva, že na referáte poradensko-psychologických služieb sa na základe dožiadania kolíznej opatrovníčky realizuje poradensko-psychologický proces s účastníkmi a ich maloletými deťmi. Rodina je v evidencii od júla 2023. Napriek tomu, že poradenský proces bol neustále intenzívne nasmerovaný na prioritný cieľ zastabilizovať aktuálnu rodinnú situáciu, rodinná situácia ostáva nezmenená. Úrad konštatoval, že medzi rodičmi je aj naďalej prítomný rodičovský konflikt, ktorý aktuálne výrazne znižuje možnosť akejkoľvek rodičovskej dohody. Obaja rodičia prezentujú, že sa spolu vôbec fyzicky nestretávajú, deti si odovzdávajú v škole alebo v mieste bydliska a tým sa snažia minimalizovať vznik verbálnych atakov medzi nimi. Obaja odmietli spoločné intervencie na RPPS, čím sa poradenský proces mohol realizovať len individuálnou formou. Dňa 3.7.2025 sa realizovali individuálne intervencie s maloletými deťmi. Počas intervencií obaja chlapci zhodne uviedli, že si prajú byť zverení do osobnej starostlivosti matky a kontakt s otcom by si priali

realizovať len každý druhý víkend od piatku do nedele. Zároveň obaja zhodne uviedli, že sa v domácom prostredí u matky cítia dobre, uvoľnene, matka im nastavila pravidlá, ktoré musia dodržiavať. Uviedli, že matka taktiež od nich vyžaduje to, čo otec, ale jej spôsob komunikácie s nimi a vymáhanie si dodržiavania pravidiel a výchovy je pre nich prijateľnejší ako u otca. Výchovu otca hodnotia ako prísnu, uviedli, že na nich veľa kričí, že sa pri ňom boja vyjadriť svoje názory a prania. Napriek tomu majú radi oboch svojich rodičov, vedia oceniť, že im obaja zabezpečujú starostlivosť a výchovu. Svoje názory prezentovali pokojne, bez stresu s práním, aby im úrad pomohol situáciu vyriešiť. U oboch detí bola evidentne prítomná únava zo situácie v rodine. Úrad konštatoval, že aktuálny názor maloletých detí nie je tendenčný a nevážený, ale má dlhodobý charakter a obe deti ho rovnako prezentovali, či už keď boli na pohovore v sprievode otca lebo matky. Sú z aktuálnej rodinnej situácie unavení, zaťažuje ich to a nemali už viac záujem o intervencie na RPPS a ani na úrade. Obávali reakcie otca, keď sa dozvie, ako sa rozhodli. Obe deti úrad upokojil a zrelaxovali ich s tým, že rodičia sa na nich nebudú hnevať pre ich rozhodnutie. V závere správy úrad konštatoval, že v aktuálnej rodinnej situácii je prítomný výrazne negatívny rodičovský konflikt, ktorý znižuje motiváciu rodičov uzavrieť akúkoľvek rodičovskú dohodu. Obaja zotrvávajú na svojich návrhoch. Ich aktuálna komunikácia je minimálna, ale vzhľadom k situácii dostačujúca. Obaja prezentujú, že si formou sms správ odovzdávajú len informácie týkajúce sa spoločných detí. Poradenský proces potvrdil, že obaja rodičia majú záujem o výchovu a starostlivosť o svoje spoločné deti a obaja sa im snažia zabezpečiť a saturovať všetky ich potreby. Vzhľadom na vyjadrenie súhlasu s prezentovaním dlhodobého názoru detí sa tieto vyjadrili, že majú záujem zotrvávať v domácom prostredí u matky a byť zverení do jej osobnej starostlivosti a kontakt s otcom by si priali realizovať každý druhý víkend. Nakoľko dlhodobo nestabilná a napätá situácia v rodine má aktuálne výrazne negatívny vplyv na zdravý psychický vývin ich spoločných detí, úrad odporučil čo najrýchlejšie rozhodnutie a nastavenie pravidiel v rodinnom prostredí.

11. Za účelom zistenia názoru maloletých detí k zmene formy osobnej starostlivosti súd s nimi vykonal pohovor v súlade s čl. 4 a § 116 CMP, v súlade s ust. § 43 ods. 1 Zákona o rodine a § 38 ods. 1, 2 CMP.

12. Maloletý Lucas v pohovore uviedol, že v škole sa mu páči. Chce zostať v škole v Handlovej, nechce meniť základnú školu. Je rád s obidvomi rodičmi, rovnako u matky a rovnako aj u otca. Nechce byť zverený výlučne do osobnej starostlivosti otca. Súčasný model starostlivosti mu vyhovuje. Od pondelka je v starostlivosti otca do budúceho pondelka, kedy ho zo školy vyzdvihne matka a pôjde s ňou do D.. U otca je spokojný, otec vie vykonávať všetky domáce práce. Vie sa o neho postarať a pomáha mu aj s učením. Pokiaľ je u matky, zabezpečuje jeho starostlivosť ona. Učí sa s ním, keď je doma a keď je v práci, tak mu pomáha v učení jej priateľ G., ktorý je milý a má ho rád. Keď je u otca a otec ide ráno do práce, ide do družiny okolo 6:40 hod.. Keď otec nepracuje a je doma, o 7:00 hod. ráno sa zobudí a o 7:15 hod. ide priamo do školy. Nikdy sa mu nestalo, aby musel čakať pred školou na otvorenie družiny. Voľnejší režim má u matky. U otca má voľný čas vyplnený aktivitami. Chodí na basketbal, ktorý ho baví. Na futbal už nechodí. Rád chodíva von s kamarátmi, pozerá youtube, hráva hry na mobilnom telefóne, pozerá televíziu. Potvrdil, že s bratom pozerali horor. Pravdepodobne to bolo u matky, film začal najprv pozeráť brat a on sa potom pridal. Nebál sa po ukončení filmu. Na stupnici od 1 po 10, kedy číslo 10 je najlepšie hodnotenie, dal matke číslo 10, otcovi tiež číslo XX a G. tiež číslo 10, pokiaľ vyjadroval svoje city k nim. Pokiaľ ide o komunikáciu medzi rodičmi, uviedol, že niekedy sa k sebe správajú normálne, niekedy nie pekne, to znamená, že kričia, ale nepočúva obsah ich rozhovoru a nevie, či sa navzájom k sebe vyjadrujú vulgárne. Keď je u matky, nepočul ju škaredo rozprávať na otca a rovnako aj keď je u otca nepočul ho škaredo rozprávať na matku. Potvrdil, že si obhrýza nechty. Povedal, že to má asi po otcovi a robí to vtedy, keď je v nepokoji. Dôvod svojho nepokoja uviesť nevedel. V škole ho baví telocvik, informatika a prírodoveda. Pokiaľ ide o mimoškolské aktivity, chodíva na basketbalový tréning a keď je doma, hrajú sa spolu s bratom hry na mobilnom telefóne. Otec im nedovolí dlho hrať hry na mobilnom telefóne a keď sa mu zdá, že je toho veľa, telefón im zoberie. U matky majú nastavený čas na hry a keď vyprší, ďalej hrať nemôžu. Je to na celý deň zhruba hodina, dve. Viac kamarátov má v Handlovej, ale našiel si už aj v D. kamarátov. Je mu jedno, či býva u matky alebo u otca, všade mu je dobre.

13. Maloletý B. v pohovore uviedol, že je spokojný so striedavou osobnou starostlivosťou a nechce tento model starostlivosti meniť. U oboch rodičov mu je rovnako dobre. Nevytýka v ich starostlivosti nič. Pokiaľ je v osobnej starostlivosti u matky, do školy aj zo školy jeho, aj brata autom vozí matka alebo jej priateľ G. a domov to funguje rovnako. K G. má dobrý vzťah, má ho rád. Uviedol, že sa mu narodil malý braček H. a tešil sa z toho. Potvrdil, že v čase osobnej starostlivosti u matky pozerali s bratom obidvaja horor, chceli ho pozeráť obaja a nebáli sa. Matka im dovolila film pozeráť. Uviedol, že ho nič netrápi, bol

spokojný. Na stupnici od 1 do 10, kedy je najhoršia známka 1 a číslo 10 je najlepšia známka, dal obidvom rodičom známku 10, ktorou hodnotil ich starostlivosť, aj to, ako ich má rád. Opakovane sa vyjadril, že nechce formu starostlivosti meniť. Otec sa s ním nerozprával o tom, že by chcel, aby bol zverený do jeho výlučnej starostlivosti. Pokiaľ ide o jeho zdravotné ťažkosti, potvrdil, že sluchový problém rieši viac otec ako matka. Matka rieši jeho bežné zdravotné problémy, obaja sa však aj zo zdravotného hľadiska o neho dobre starajú. Na kontroly so sluchom chodím do Bratislavy buď s matkou alebo s otcom, častejšie tieto kontroly s ním absoluuje otec. Športuje, hráva basketbal, ktorý ho prestáva baviť. V škole ho baví informatika a výtvarná výchova. Hry na mobile môžu hrať s bratom, ale v obmedzenej miere, u matky majú rodičovský zámok a u otca môžu hrať maximálne hodinu. S učením mu viac pomáha matka a aj jej priateľ G.. Záverom pohovoru uviedol, že chce byť rovnaký čas u matky, aj u otca. Nechcel byť zverený výlučne do osobnej starostlivosti otca-

14. Podľa článku 5 základných zásad Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolností, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 24 ods. 3, 5 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

16. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

17. Podľa § 28 ods. 1 písm. a), b), c), ods. 2 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

19. Podľa § 38 ods. 1, 2 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

20. Podľa článku 12 Dohovoru o právach dieťaťa, maloleté dieťa má právo vyjadriť slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú, jednak v rodine, jednak v súdnom konaní.

21. Vykonaným dokazovaním dospel súd k právnemu názoru, že návrh otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a ich zverenie do jeho výlučnej osobnej starostlivosti nie je dôvodný.

22. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané a medzi účastníkmi bolo nesporné, že rozsudkom Okresného súdu v Prievidzi č.k. 4P/58/2023 - 68 zo dňa 14.11.2023, právoplatným dňa 21.11.2023 bolo manželstvo účastníkov rozvedené. Bola schválená rodičovská dohoda o úprave rodičovských práv a povinností účastníkov k maloletým deťom na čas po rozvode tak, že boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, a to opakovane v pravidelných týždňových intervaloch tak, že otec maloletých detí bol oprávnený a povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti počas párneho kalendárneho týždňa od pondelka párneho týždňa od 8.00 hod. do pondelka nepárneho týždňa do 8.00 hod. a matka maloletých detí bola oprávnená a povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti počas nepárneho kalendárneho týždňa od pondelka nepárneho týždňa od 8.00 hod. do pondelka párneho týždňa do 8.00 hod. s tým, že rodičia si maloleté deti odovzdávali v stanovenom čase v mieste bydliska rodiča, ktorý vykonával osobnú starostlivosť o maloletých. Obaja rodičia boli oprávnení zastupovať a spravovať majetok maloletých detí v bežných veciach. Vyživovacia povinnosť účastníkov počas trvania striedavej osobnej starostlivosti nebola určená.

23. Striedavá osobná starostlivosť o maloleté deti sa realizuje doposiaľ. Ide o formu usporiadania starostlivosti o dieťa, pri ktorej sa obaja rodičia, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti, striedajú v osobnej starostlivosti o dieťa na vopred stanovené časové obdobia. Súd rozhodne o striedavej osobnej starostlivosti, ak s ňou súhlasí aspoň jeden z rodičov (aj keď druhý nesúhlasí) a zároveň je to v najlepšom záujme dieťaťa a jeho potreby budú takto lepšie zaistené a obaja rodičia musia byť spôsobilí dieťa vychovávať a majú záujem o osobnú starostlivosť. V súlade s právom dieťaťa byť vypočutý v súdnom konaní, v ktorom sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa jeho samého, korešponduje s povinnosťou súdu prihliadnuť na názor dieťaťa podľa cit. ust. § 38 CMP. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti. Právo dieťaťa vyjadriť samostatne svoj názor patrí maloletému dieťaťu v rozsahu jeho schopností a rozumovej vyspelosti s ohľadom na jeho vek. Rodičia sú povinní venovať názoru dieťaťa náležitú pozornosť zodpovedajúcu jeho veku a rozumovej vyspelosti. Rodič nie je povinný len si vypočúť názor dieťaťa, ale ho aj rešpektovať do tej miery, do akej je dieťa schopné posúdiť, či mu je vlastné rozhodnutie na prospech alebo nie. Právna úprava zakotvená v § 24 ods. 2 Zákona o rodine korešponduje s Dohovorom o právach dieťaťa prijatým 20. novembra 1989, ktorý v čl. 3 ods. 1 určuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či je už uskutočňovaná verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Čl. 8 ods. 1 Dohovoru predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa a základným zmyslom starostlivosti musí byť pritom záujem dieťaťa. Rovnako aj listina základných práv a slobôd vo svojom článku 32 ods. 1 v spojení s ods. 4 určuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Rodičovské práva sú zakotvené v cit. ust. § 28 Zákona o rodine. Štandardom pri schopnosti oboch rodičov a záujme aspoň jedného z nich je striedavá starostlivosť, len vo výnimočných prípadoch nie a túto výnimočnosť a dôvod pre nemožnosť striedavej starostlivosti súdy skúmajú. Podľa Zákona o rodine obaja rodičia sú spôsobilí vychovávať dieťa, pokiaľ nie je preukázaný opak. Striedavá starostlivosť chráni záujem zachovať dieťaťu oboch rodičov a umožňuje zachovať dieťaťu aspoň rekonštruovanú rodinu, keď už došlo k rozchodu alebo rozvodu rodičov. Striedavá starostlivosť je alternatívou, ktorá deťom pomáha prekonať adaptáciu na zmenu vzťahových pomerov. Takýmto riešením sa z ich života nevytratí významnejším spôsobom ani jeden z rodičov. Pri striedavej starostlivosti ide o to, že aj keď dieťa prichádza o rodinné istoty, bude mať k dispozícii rovnako oboch rodičov; je to forma, ktorá ochráni dieťa od toho, aby sa muselo rozhodovať, ktorý rodič je ten dobrý, selektovať a potláčať svoje potreby a túžby

vo vzťahu k jednému alebo druhému rodičovi. Rodičia musia spolu komunikovať a mať na mysli v prvom rade prosperitu a pohodu svojho dieťaťa, pričom si majú vytvoriť takú formu interakcie, ktorá nebude svojim konfrontačným charakterom na dieťa doliehať. Základným mementom pre každého z rodičov by mala byť skutočnosť, že snahou predostierať dieťaťu problematický obraz toho druhého rodiča sa aktívne podpisujú na možných negatívnych dopadoch v jeho vývine.

24. V prejednávanej veci vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že v záujme maloletých detí je zmena formy starostlivosti o ne a to ich zverenie do osobnej starostlivosti otca. Otec nepreukázal zmenu pomerov odôvodňujúcu inú formu úpravy rodičovských práv a povinností účastníkov k maloletým deťom. Otec svoje tvrdenia o neschopnosti matky zabezpečiť riadnu starostlivosť o deti, ani ich týranie matkou žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal. Súd nemôže len na základe tvrdenia jedného rodiča rozhodnúť o tak závažnom rodičovskom práve a povinnosti, ako je zverenie do osobnej starostlivosti jednému z rodičov a vylúčiť druhého rodiča z osobnej starostlivosti. Zo správ kolízneho opatrovníka nevyplýva, že by u maloletých detí boli zaznamenané prvky násilia alebo strachu z matky. Maloleté deti v pohovore pred ÚPSVaR uviedli, že sa v domácom prostredí u matky cítia bezpečne a príjemne, že musia aj u matky dodržiavať stanovené pravidlá, matka na nich dohliada, či majú napísané úlohy a či sú pripravení do školy. Uviedli, že matka je doma pokojná, kludná, ich vzťah s jej aktuálnym partnerom hodnotili ako dobrý a priateľský. Ani z obsahu pohovoru vykonaného s maloletými deťmi súd nezistil žiadne skutočnosti svedčiace o zanedbávaní starostlivosti matky o deti, prípadne ich týranie matkou. Detská lekárka maloletých detí rovnako nezaznamenala žiadne známky zanedbávania starostlivosti o maloletých. V čase rozhodovania súdu o návrhu otca nebol ocom maloletých detí predložený žiadny relevantný dôkaz svedčiaci o tom, že matka v rámci starostlivosti o maloletých nekonala v súlade s ich záujmami alebo zanedbala svoje rodičovské povinnosti, prípadne spôsobovala a spôsobuje im ujmu na zdraví či vo fyzickej alebo psychickej rovine. Súd poukazuje na to, že záujem maloletých detí musí byť prvoradým hľadiskom pri hľadaní konkrétneho a najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a tento záujem v zásade vyžaduje, aby sa na ich výchove podieľali obaja rodičia. Súd bol toho názoru, že v záujme maloletých detí je ich zotrvanie v striedavej osobnej starostlivosti oboch účastníkov, ktorí sú spôsobilí vychovávať maloleté deti, obaja majú záujem o osobnú starostlivosť o deti, majú vytvorené vhodné podmienky pre výkon osobnej starostlivosti a v ich starostlivosti ani ÚPSVaR nezistil žiadne nedostatky. Obe maloleté deti v pohovore vykonanom súdom, ktorý maloleté deti vypočul v školskom prostredí, prejavili želanie tráviť rovnaký čas v starostlivosti matky a v starostlivosti otca. Prezentovali vôľu, aby osobnú starostlivosť o ne zabezpečovali obaja rodičia rovnocenne v týždňových intervaloch. Z uvedeného je zrejmé, že striedavá osobná starostlivosť účastníkov o maloleté deti je v záujme maloletých detí, rešpektuje ich právo na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom, právo na rozvoj a upevnenie citových väzieb k matke a k otcovi, ich vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia. Súd uvedený model osobnej starostlivosti účastníkov o maloleté deti považoval za najvhodnejší a predovšetkým vyjadrujúci záujem maloletých detí. Záverom súd uvádza, že striedavá starostlivosť predpokladá zo strany účastníkov toleranciu, spoločnú vôľu, schopnosť vzájomne komunikovať a spolupracovať na výchove detí. To je však podmienené predovšetkým vyzrelosťou oboch rodičov, potlačením ich vzájomnej rivality, bojom o deti a absenciou pohnútok ubližovania druhému rodičovi prostredníctvom vlastných detí. Je v najlepšom záujme maloletých detí zachovanie rovnocenného vzťahu k obojom rodičom a za tohto stavu súd považuje za najvhodnejšie riešenie zachovanie striedavej osobnej starostlivosti aj s prihliadnutím na to, že matka maloletých detí zabezpečuje starostlivosť o novonarodené dieťa, ku ktorému si maloleté deti začínajú intenzívne budovať súrodenecké vzťahy. Skôr sa súdu javí ako prínosné zmeniť výchovný prístup otca k maloletým deťom, ktoré ho hodnotia ako prísnejšieho vo výchove a súd na základe oboznámených listinných dôkazov v spise založených vyjadruje názor, že otec maloletých detí je autoritatívny, v určitých situáciách neprímerane prísny, čo deťom vadí a v pohovore s kolíznym opatrovníkom sa opakovane vyjadrovali, že otec na ne kričí a boja sa ho. Súd nespochybňuje, že otec sa snaží rozvíjať osobnosť maloletých najmä v oblasti vzdelania, športu a predovšetkým maloletému B. zabezpečuje aj odbornú zdravotnú starostlivosť, ktorú potrebuje v dôsledku sluchovej vady, ktorou trpí, ale na druhej strane matka maloletým poskytuje pokoj, lásku, porozumenie, zodpovedajúcu starostlivosť a rozvíja ich osobnosti v citovej oblasti, čím sa úlohy oboch rodičov dopĺňajú. Práve striedavá osobná starostlivosť zabezpečuje prirodzenú rovnováhu v poslaní otca a matky a súd nezistil žiadny dôvod na porušenie tejto rovnováhy.

25. Súd konanie o návrhu matky na zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti v súlade s ust. § 29 ods. 1 CMP zastavil z dôvodu späťvzatia návrhu. Otec maloletých detí a kolízny opatrovník so späťvzatím návrhu súhlasili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, Zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti.